JULKISASIAMIEHEN RATKAISUEHDOTUS
GIUSEPPE TESAURO
27 päivänä tammikuuta 1998 *

1. Komissio on 12.2.1997 tekemällään valituksella hakenut muutosta ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen asiassa Lozano Palacios vastaan komissio 12.12.1996 antamaan tuomioon. [1]

Valituksessa vaaditaan tuomion osittaista kumoamista. Komissio väittää, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on virheellisesti kumonnut 12.4.1994 tehdyn päätöksen, koska siinä kieltäydyttiin myöntämästä Lozano Palaciokselle, joka on pääosastossa XXI työskentelevä virkamies, Euroopan yhteisöjen virkamiehiin sovellettavien henkilöstösääntöjen (jäljempänä henkilöstösäännöt) liitteessä VII olevassa 5 artiklassa määrättyä asettautumiskorvausta.

2. Espanjan kansalainen Lozano Palacios, joka oli Espanjan sosiaaliministeriön virkamies, työskenteli kansallisena asiantuntijana kaiken kaikkiaan kahden vuoden yhdeksän kuukauden ajan (1.5.1991—15.2.1994) Brysselissä komission palveluksessa. Menestyttyään avoimen kilpailun kokeissa hänet nimitettiin 10.3.1994 komission koeajalla olevaksi virkamieheksi ja hänen asemapaikakseen määrättiin Bryssel.

3. Komissio vahvisti 12.4.1994 tehdyllä päätöksellä Lozano Palacioksen palvelukseenotto- ja lähtöpaikkakunnaksi Brysselin ja jätti tästä syystä myöntämättä asettautumiskorvauksen, korvauksen muuttokustannuksista ja päivärahan. Sen sijaan hänelle myönnettiin ulkomaankorvaus. Hänen valituksensa hylättiin 11.11.1994 tehdyllä päätöksellä; tämän jälkeen hänen lähtöpaikkakunnakseen vahvistettiin Albacete (Espanja). Lozano Palacios vakinaistettiin 16.11.1994 lähtien komission 8.12.1994 tekemällä päätöksellä.

4. Lozano Palacios nosti 16.2.1995 kanteen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa 12.4.1994 tehtyä komission päätöstä vastaan. Kanteessa vaadittiin kumoamaan päätös siltä osin kuin siinä oli kieltäydytty myöntämästä asettautumiskorvausta, korvausta muuttokustannuksista ja päivärahaa. Siinä vaadittiin myös, että komissio velvoitetaan maksamaan nämä etuudet.

5. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin kumosi 12.12.1996 antamallaan tuomiolla komission päätöksen siltä osin kuin siinä kieltäydyttiin myöntämästä Lozano Palaciokselle asettautumiskorvausta. Lisäksi se velvoitti komission suorittamaan vahingonkorvausta tälle laskettavine 8 prosentin vuotuisine viivästyskorkoineen. Muilta osin se

* Alkuperäinen kieli: italia.

1 — Asia T-33/95, Kok. H. 1996, s. II-1535.

hylkäsi kanteen. Komissio hakee siis muutosta tuomion siihen osaan, jossa Lozano Palacioksen vaatimukset hyväksyttiin.

6. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin perustaa komission päätöksen osittaisen kumoamisen asettautumiskorvausta koskevan, henkilöstösääntöjen liitteessä VII olevan 5 artiklan sanamuotoon ja tarkoitukseen.

7. Kyseisen määräyksen 1 kohdassa määrätään, että "[V]akinaisella virkamiehellä, joka täyttää ulkomaankorvauksen saamisen edellytykset tai joka osoittaa joutuneensa vaihtamaan asuinpaikkaansa täyttääkseen henkilöstösääntöjen 20 artiklan velvoitteet, on oikeus asettautumiskorvaukseen, joka on kotitalouslisään oikeutetun virkamiehen osalta kahden kuukauden peruspalkan suuruinen ja sellaisen virkamiehen osalta, jolla ei ole oikeutta tähän lisään, yhden kuukauden peruspalkan suuruinen."

Saman artiklan 3 kohdan 2 alakohdassa lisätään, että "[A]settautumiskorvaus maksetaan esitettäessä todisteet siitä, että virkamies — ja jos virkamiehellä on oikeus kotitalouslisään, myös hänen perheensä — on asettautunut asemapaikkaan".

8. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin katsoi, että jotta virkamiehellä olisi henkilöstösääntöjen liitteessä VII olevan 5 artiklan 1 kohdan 1 alakohdan mukainen oikeus asettautumiskorvaukseen, hänen on täytettävä jompikumpi seuraavista edellytyksistä: hänen on joko a) täytettävä ulkomaankorvauksen saamisen edellytykset, tai b) osoitettava joutuneensa vaihtamaan asuinpaikkaansa täyttääkseen henkilöstösääntöjen 20 artiklan velvoitteet.

Ulkomaankorvaus, johon 5 artiklassa viitataan, myönnetään samassa liitteessä olevan 4 artiklan 1 kohdan a kohdan mukaan "virkamiehelle, joka ei ole eikä ole koskaan ollut sen valtion kansalainen, jonka alueella hänen asemapaikkansa sijaitsee, ja joka ei ole kuusi kuukautta ennen tehtäviensä aloittamista päättyvän viiden vuoden jakson aikana asunut vakituisesti tai harjoittanut pääasiallista ansiotoimintaansa kyseisen valtion Euroopan-puoleisella alueella. Tätä säännöstä sovellettaessa ei oteta huomioon olosuhteita, jotka aiheutuvat toiselle valtiolle tai kansainväliselle järjestölle suoritetuista palveluksista".

Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen oikeuskäytännöstä ilmenee, että ulkomaankorvauksella pyritään korvaamaan sellaiselle virkamiehelle aiheutuneita kuluja, jonka ei ennen nimittämistä voida katsoa asettautuneen pysyvästi siihen valtioon, jossa asemapaikka sijaitsee. [2] Komissio siis myönsi

2 — Asia T-43/93, Lo Giudice v. parlamentti, tuomio 22.3.1995 (Kok. H. 1995, s. II-189, 36 kohta).

mainitun määräyksen perusteella Lozano Palaciokselle ulkomaankorvauksen.

9. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen mukaan liitteessä VII olevan 5 artiklan 1 kohdan sanamuodosta seuraa, että Lozano Palacioksella on oikeus myös asettautumiskorvaukseen. Tästä määräyksestä ilmenee näet, että virkamiehellä, jolla on oikeus saada ulkomaankorvaus, on suoraan *lain perusteella* oikeus asettautumiskorvaukseen, eikä hänen ole tarpeen osoittaa joutuneensa vaihtamaan asuinpaikkaansa. Lisäksi ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen mukaan kyseisellä virkamiehellä ei ole velvollisuutta osoittaa, että hänelle on aiheutunut todellisia kuluja, koska korvaus on kiinteämääräinen. [3]

10. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin perustelee riidanalaisessa tuomiossaan päätöksen kumoamista myös asettautumiskorvauksen tarkoituksella. Muistutettuaan, että asettautumiskorvaus myönnetään vakinaistetulle eikä koeajalla olevalle virkamiehelle ja että korvauksensaaja on yleensä jo asettautunut asemapaikkaansa, ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin toteaa, että asettautumiskorvauksella pyritään korvaamaan ne kulut, joita asianmukaisesti vakinaistetulle virkamiehelle aiheutuu siitä, että hänen on virkasuhteen muuttuessa väliaikaisesta vakinaiseksi asettauduttava toistaiseksi ja ehkä huomattavankin pitkäksi ajaksi pysyvästi asumaan asemapaikkaansa. [4] Näin ollen on johdonmukaista katsoa, että virkamiehelle, jolla on velvollisuus muuttaa pysyvästi asemapaikkaansa, aiheutuu lisäkuluja siitä, että hän asettautuu asianmukaisesti asumaan pitkäaikaista oleskeluaan varten; tällaisia kuluja hänelle ei katsota aiheutuvan koeaikana.

11. Muutoksenhaussaan yhteisöjen tuomioistuimessa komissio riitauttaa ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen esittämän liitteen määräyksiä koskevan tulkinnan. Komission mukaan määräyskokonaisuus, johon liitteessä VII oleva 5 artikla kuuluu, edellyttää toisenlaista ratkaisua. Henkilöstösääntöjen 71 artiklassa, jossa viitataan liitteeseen VII, määrätään, että "virkamiehellä on — — oikeus saada korvaus kuluista, joita hänelle aiheutuu hänen aloittaessaan tehtävänsä — — ". Lisäksi henkilöstösääntöjen liitteessä VII oleva 3 jakso, johon asettautumiskorvausta koskevat määräykset sisältyvät, on otsikoitu "kulukorvaukset". Määräyksen tekstin perusteella on siis komission mukaan ilman muuta selvää, että 5 artiklaa voidaan tulkita vain niin, että asettautumiskorvaus myönnetään vain kattamaan tosiasiallisesti aiheutuneita kuluja tai kuluja, joita saattaa aiheutua. Koska Lozano Palacios oli jo jonkin aikaa asunut Brysselissä, ei voida katsoa, että hänelle olisi aiheutunut kuluja asemapaikkaan asettautumisesta.

3 — Tämän tueksi ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin viittaa asiaan T-42/89, Yorck von Wartenburg v. parlamentti, tuomio 30.1.1990 (Kok. 1990, s. II-31, 21— 23 kohta).

4 — Ks. asia 140/77, Verhaaf v. komissio, tuomio 9.11.1978 (Kok. 1978, s. 2117, 18 kohta).

Komissio katsoo näin ollen, ettei asettautumiskorvausta voida automaattisesti myöntää ulkomaankorvauksen saajille. Virkamiehen, joka haluaa saada asettautumiskorvauksen, on nimittäin osoitettava, että hänelle on aiheutunut kuluja. Tämä on ainoa kyseisiä määräyksiä koskeva tulkinta, joka on yhteensopiva järjestelmällä olevan tavoitteen ja julkisten varojen asianmukaista hoitoa sekä perusteettoman edun palauttamista koskevien periaatteiden kanssa.

12. Totean heti, etteivät perustelut, joita komissio esittää ensimmäisen oikeusasteen tuomion osittaista kumoamista koskevan vaatimuksensa tueksi, ole vakuuttavia. Mielestäni ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on nimittäin perustellut ratkaisunsa asianmukaisesti ja oikein sekä viitatessaan kyseisen määräyksen sanamuotoon että järjestelmällä olevaan tavoitteeseen.

13. En voi ensinnäkään olla tuomatta esille, että henkilöstösääntöjen liitteessä VII olevan 5 artiklan 1 kohta on laadittu erinomaisen selkeästi. Siinä määrätään, että virkamiehellä on *oikeus* asettautumiskorvaukseen, jos hän täyttää ulkomaankorvauksen saamisen edellytykset. Koska komissio on myöntänyt, että Lozano Palacios täyttää ulkomaankorvauksen saamisen edellytykset, on itsestään selvää, että hänelle pitää myöntää myös asettautumiskorvaus. Minusta ei myöskään vaikuta siltä, että 5 artiklan 3 kohta voisi vaikuttaa tähän päätelmään, sillä tässä kohdassa määrätään ainoastaan kyseisen korvauksen laskemis- ja maksamistavoista. Näin ollen jo tämän määräyksen tekstistä ilmenee, että asettautumiskorvaus maksetaan automaattisesti ja että sen maksamisedellytyksenä on ainoastaan, että esitetään "todisteet siitä, että virkamies — — on asettautunut asemapaikkaan". Koska teksti on näin selvä, 5 artiklan 1 kohdan soveltamisala ei voi olla epäselvä.

14. Toiseksi pidän asianmukaisena perustelua, jonka ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on esittänyt todetessaan, että Lozano Palaciokselle, joka siirtyi komissiossa työskentelevän kansallisen asiantuntijan väliaikaisesta tehtävästä vakinaiseen yhteisön virkamiehen tehtävään, ei ole aiheutunut lisäkuluja siitä, että hän on asettautunut asianmukaisesti asumaan pitkäaikaista oleskeluaan varten. Liitteessä VII olevista 4 ja 5 artiklasta ilmenee selkeästi, että kyseinen korvaus on tarkoitettu näiden lisäkulujen kattamiseen siinäkin tapauksessa, että virkamiehen asettautuminen ei aiheuta asuinpaikan vaihtamista. [5]

5 — Ulkomaankorvaus, jonka myöntäminen antaa suoraan *lakiin perustuvan* oikeuden asettautumiskorvaukseen, myönnetään myös virkamiehelle, joka on viittä vuotta lyhyemmän ajan asunut siinä valtiossa, jossa hänen asemapaikkansa sijaitsee. Se myönnetään myös virkamiehelle, joka on asunut siellä pitempään hoitaakseen tehtäviään jonkin valtion tai kansainvälisen järjestön palveluksessa.

15. Lopuksi on syytä huomauttaa, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen ratkaisu noudattaa yhteisöjen tuomioistuimen oikeuskäytäntöä, jonka mukaan asettautumiskorvauksella pyritään korvaamaan ne välttämättömät kulut, joita virkamiehelle aiheutuu siitä, että hänen on asettauduttava toistaiseksi ja ehkä huomattavankin pitkäksi ajaksi pysyvästi asumaan asemapaikkaansa. [6] Nyt esillä olevassa asiassa on selvää, että virkamiehellä on vasta vakinaistamisestaan lähtien ollut velvollisuus asettautua toistaiseksi asumaan asemapaikkaansa.

16. Edellä esitetyn perusteella ehdotan, että yhteisöjen tuomioistuin hylkää komission valituksen, jossa se vaatii ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen asiassa T-33/95, Lozano Palacios vastaan komissio, Kok. H. 1996, s. II-1535, 12.12.1996 antaman tuomion kumoamista, ja velvoittaa valittajan korvaamaan oikeudenkäyntikulut, mukaan lukien myös valitusasian vastaajan oikeudenkäyntikulut.

6 — Mainittu edellä alaviitteessä 4, tuomion 18 kohta.